

INŠTITÚT SLOVAKISTIKY, VŠEOBECNEJ JAZYKOVEDY A MASMEDIÁLNYCH ŠTÚDIÍ

Personálne obsadenie inštitútu

profesori:

prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.
prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc.
prof. Ing. Július Zimmermann, CSc.
prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.

docenti:

doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.
doc. PhDr. Miloslava Sokolová, CSc.
doc. PhDr. Marta Součková, CSc.

odborní asistenti s PhD./CSc.:

Mgr. Michal Bočák, PhD.
PhDr. Iveta Bónová, PhD.
Mgr. Ján Gavura, PhD.
Mgr. Blažena Garberová, PhD.
Mgr. Martina Ivanová, PhD.
PhDr. Peter Karpinský, PhD.
Mgr. Milan Kendra, PhD.
Mgr. Pavol Markovič, PhD.
Mgr. Martin Ološtiak, PhD.
Mgr. Soňa Pariláková, PhD.
Mgr. Viera Smoláková, PhD.
Mgr. Stanislava Zajacová, PhD.

Z dejín pracoviska

Pracovisko patrí v rámci Filozofickej fakulty k zakladajúcim a jeho história je od začiatku úzko spätá s históriou fakulty. Súvisí so vznikom a postupným budovaním rôznych foriem vysokoškolskej vzdelávacej inštitúcie.

ského vzdelávania pedagogických pracovníkov v dvoch najväčších východoslovenských mestách po druhej svetovej vojne. Viaže sa na rok 1950, keď na novokonštituovanej pobočke bratislavskej Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity so sídlom v Košiciach vznikol filologický ústav, na ktorom popri troch učiteľoch ruštiny a jednom učiteľovi psychológie vysokoškolskú pedagogickú činnosť začali vykonávať aj traja interní prednášatelia slovenčiny.

V rámci transformácie uvedenej košickej pobočky Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity najprv na samostatnú Pedagogickú fakultu (1952/1953) a čoskoro na Filologickú fakultu Vysoké školy pedagogickej (v Bratislave) a Vyššiu pedagogickú školu (1953/1954) – obe s novým sídlom v Prešove – už v roku 1952 vznikla v Prešove samostatná Katedra slovenského jazyka a literatúry s cieľom zabezpečiť vysokoškolskú prípravu učiteľov slovenčiny pre základné aj stredné školy. Jej prvým vedúcim sa stal PhDr. Štefan Tóvik. Táto katedra – hoci tak sama, ako aj fakulta a vysoká škola, ktorých bola súčasťou, prešli organizačnými zmenami – prakticky kontinuálne vykonáva svoju činnosť podnes. V súvislosti s väčšou organizačnou prestavbou siete vysokých škôl na východnom Slovensku v r. 1959 bola rozdelená na dve časti. Jedna skupina jej dovtedajších členov prešla na novozaložený Pedagogický inštitút a vytvorila tam základ novej katedry s rovnakým názvom, zostávajúca druhá časť sa stala súčasťou novokonštituovanej Filozofickej fakulty (v Prešove) ako jednej zo zakladateľských fakúlt prvej univerzity na východnom Slovensku – Univerzity Pavla Jozefa Šafárika so sídlom v Košiciach. Z Katedry slovenského jazyka a literatúry sa postupne odčlenili samostatné katedry slavistiky (1993) a estetiky (1994). Od r. 1997 sa katedra v rámci Filozofickej fakulty stala dôležitou súčasťou novovzniknutej Prešovskej univerzity v Prešove. V súvislosti s organizačnou prestavbou Filozofickej fakulty sa z katedry stal v r. 2007 Inštitút slovakistiky, všeobecnej jazykovedy a masmediálnych štúdií s tromi katedrami: Katedrou slovenského jazyka, Katedrou slovenskej literatúry a literárnej vedy a Katedrou všeobecnej jazykovedy, fonetiky a masmediálnych štúdií. Toto rozdelenie odráža postupnú vedeckú a pedagogickú profiláciu pracoviska.

Na čele katedry, resp. inštitútu ako vedúci, resp. riaditeľky stáli:

prof. PhDr. Štefan Tóvik, CSc. (1952 – 1969)
prof. PhDr. Pavol Petrus, DrSc. (1969 – 1989)
doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc. (1990 – 1996)
prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc. (1989 – 1990, 1996 – 2003)
prof. PhDr. Jolana Nižníková, CSc. (2003 – 2008)
prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc. (od r. 2008)

Ako interní učitelia na katedre, resp. inštitúte v uplynulom polstoročí pracovali a svoju prácu ukončili:

Mgr. Ján Adam, PhD. (1992 – 1993)
PhDr. František Andraščík (1960 – 1966)
PhDr. Emil Baluch (1983 – 1987)
PhDr. Albín Bagin, CSc. (1967 – 1977)
doc. PhDr. Ladislav Bartko, CSc. (1971 – 2000)
doc. PhDr. Anton Bolek, CSc. (1951 – 1974)
PhDr. Juraj Briškár, PhD. (1991 – 2005)
PhDr. Xénia Činčurová-Semančíková (1991 – 1993)
prof. PhDr. Júlia Dudášová-Kriššáková, CSc. (1969 – 1993)
prof. PhDr. Juraj Furdík, CSc. (1958 – 2001)
Mgr. Vladimír Garjanski, CSc. (1992 – 1993)
prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (1977 – 1994)
prof. PhDr. Edmund Hleba, CSc. (1960 – 1998)
prof. PhDr. Karol Horák, CSc. (1987 – 1994)
prof. PhDr. Jozef Jacko, CSc. (1954 – 1959)
Ľudmila Javorská (1976 – 1977)
doc. PhDr. Peter Káša, CSc. (1992 – 1993)
PhDr. Jana Komorová-Trnková (1990 – 1992)
PhDr. Štefan Koperdan (1954 – 1958)
doc. PhDr. Ervín Lazar, CSc. (1953 – 1958)
PhDr. Štefan Lipták, CSc. (1961 – 1962)
doc. PhDr. Felicitas Maukšová, CSc. (1961 – 1994)
prof. PhDr. František Miko, DrSc. (1950 – 1956)
prof. PhDr. Jozef Mlacek, CSc. (1964 – 1972)
doc. PhDr. Gustáv Moško, CSc. (1974 – 2002)
prof. PhDr. Jolana Nižníková, CSc. (1972 – 2008)
akademik Ľudovít Novák (1972 – 1981)
Mgr. Peter Milčák, PhD. (1991 – 2006)
PhDr. Tatiana Petrová (1987 – 1989)
PhDr. Jozef Petrovič (1955 – 1959)

prof. PhDr. Pavol Petrus, DrSc. (1955 – 1999)
PhDr. Margita Počtová (1958 – 1959)
prof. PhDr. Anton Popovič, DrSc. (1954 – 1956)
PhDr. Jaroslav Rezník (1991 – 1993)
prof. PhDr. Imrich Sedlák, CSc. (1961 – 1971)
PhDr. Bohuslav Srogoň (1961 – 1964)
PhDr. Tamara Šperková (1958 – 1959)
doc. Jakub Švač (1952 – 1959)
prof. PhDr. Štefan Tóbbik, CSc. (1952 – 1969)
prof. PhDr. Anna Valcerová-Bacigálová, CSc. (1972 – 2007)
doc. PhDr. Juraj Valiska, CSc. (1967 – 1972)
doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc. (1962 – 2003)
doc. PhDr. Jozef Vavro (1952 – 1970)
Jozef Vladár (1958 – 1959)
prof. PhDr. Ján Zambor, CSc. (1972 – 1976)

V rokoch 1970 – 1993 bola súčasťou vzdelávacej práce Katedry slovenského jazyka a literatúry aj činnosť poľského lektorátu, v rámci ktorého postupne pracovalo osem polonistov z rozličných poľských vysokoškolských a akademických pracovísk.

Ako sekretárky, resp. technicko-odborné pracovníčky na katedre pracovali: Eleonóra Millerová (1959 – 1961), Anna Mikitová (1961), Elena Lukáčová (1961 – 1962), Eva Falatová (1962 – 1966), Vlasta Ducková (1966 – 1967), Darina Dajčová (1967 – 1979), Alexandra Cibáková (1968 – 1995), Soňa Sekventová (1969 – 1971, 1973 – 1974), Margita Nagyová (1971 – 1973), Marianna Matavovská-Marčetová (1974 – 1977), Beáta Červeňáková (1978 – 1995), Gabriela Mináriková (1979 – 1981), Marta Fedorčáková (1981 – 1984), Františka Dugasová (1984 – doteraz).

Pedagogická činnosť inštitútu

Na samom začiatku činnosti pracoviska sa odbor slovenský jazyk a literatúra ako učiteľské štúdium v dennej forme študoval samostatne, od roku 1954 postupne aj v kombinácii s inými odbormi, od roku 1956 po celé štyri desaťročia len v kombinácii s iným odborom, od roku 1996 sa slovakistika na katedre popri rôznych kombináciách s inými odbormi začala študovať aj samostatne

(ako jednodborové neučiteľské magisterské štúdium). V podobe vedeckej prípravy sa školili študenti v programoch literárna veda, teória a dejiny slovenskej literatúry, slovenský jazyk a všeobecná jazykoveda. Od r. 1993 sa na katedre začal v kombinácii s inými odbormi vyučovať odbor fonetika. Poslední absolventi tohto odboru boli promovani v r. 2005. V r. 1997 sa v rámci katedry začal vyučovať odbor masmediálna komunikácia, neskôr masmediálne štúdiá, ako jednodborové štúdium s výnimkou kombinácie masmediálne štúdiá – fonetika, v rámci ktorej sa vyškoliť v r. 2000 – 2005 jedna študijná skupina.

V súčasnosti jadro vzdelávacej činnosti spočíva v študijných programoch 1. stupňa (učiteľstvo akademických predmetov: slovenský jazyk a literatúra v kombinácii; slovenský jazyk a literatúra; masmediálne štúdiá – denné aj externé); 2. stupňa (učiteľstvo akademických predmetov: slovenský jazyk a literatúra v kombinácii; slovenský jazyk a literatúra – denné; masmediálne štúdiá); 3. stupňa (teória a dejiny slovenskej literatúry, slovenský jazyk, všeobecná jazykoveda). Na inštitúte sa sústreďujú garancie habilitačného konania a konania na vymenovanie profesorov v študijných odboroch 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra a 2.1.23 dejiny a teória konkrétnych národných literatúr.

Jednotliví tvoriví pracovníci ISVJaMŠ sa vo svojej pedagogickej práci venujú nasledujúcim oblastiam:

Mgr. Michal Bočák, PhD.

- teória a dejiny médií a komunikácie
- história a metodológia mediálneho a komunikačného výskumu

- sociológia médií
- televízne spravodajstvo
- popkultúra
- gender studies a queer theory
- mediálna semiotika

PhDr. Iveta Bónová, PhD.

- fonetika a fonológia
- ortoepia a ortografia
- vývin detskej reči

- rétorika
- zvuková štylistika

Mgr. Blažena Garberová, PhD.

- žurnalistické žánre v tlačенých a elektronických médiách
- dejiny tlačенých a elektronických médií
- žurnalistická tvorba v tlači

Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD.

- slovenská medzivojnová literatúra
- slovenská literatúra po roku 1945
- teória básnického textu a verzológia
- didaktika slovenského jazyka a slohu

Mgr. Martina Ivanová, PhD.

- teoretická a praktická morfológia
- teoretická, praktická a valenčná syntax
- korpusová lingvistika a korpusová gramatika
- kognitívna lingvistika
- komplexná jazyková analýza textu

PhDr. Peter Karpinský, PhD.

- dejiny spisovnej slovenčiny
- vývin slovenského jazyka
- dialektológia
- jazyková kultúra a rétorika
- tvorivé písanie
- dejiny a teória komiksu

Mgr. Milan Kendra, PhD.

- teória a dejiny literatúry
- literatúra slovenského realizmu a symbolizmu
- interpretácia umeleckého textu

Mgr. Pavol Markovič, PhD.

- staršia slovenská literatúra
- staršia svetová literatúra
- slovenská literatúra národného obrodenia

Mgr. Martin Ološtiak, PhD.

- úvod do štúdia jazyka
- teoretická a praktická lexikológia
- problémy lexikálnej motivácie
- frazeológia
- hlavné smery jazykovedného myslenia v 20. storočí

Mgr. Soňa Pariláková, PhD.

- úvod do štúdia literatúry
- teória literatúry
- česká literatúra
- didaktika literatúry
- teória a prax umeleckého prednesu

prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc.

- teória literatúry
- teória umeleckého textu
- teória literárnych druhov, žánrov a žánrových variantov
- komunikačná estetika

doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.

- dejiny elektronických médií
- rozhlas a televízia
- reklamný text v mediálnom prostredí
- masová kultúra a médiá
- úvod do štúdia jazykov
- fonetika a fonológia slovenčiny

prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.

- slovenská štylistika a rétorika
- sociolingvistika
- žurnalistické žánre v tlačených médiách
- vývin detskej reči
- hlavné smery jazykovedného výskumu v 20. storočí

Mgr. Viera Smoláková, PhD.

- rozhlasová a televízna žurnalistika
- rozhlasová, televízna a filmová tvorba

doc. PhDr. Miloslava Sokolová, CSc.

- teoretická a praktická morfológia
- komparatívna jazykoveda

doc. PhDr. Marta Součková, PhD.

- medzivojnová literatúra
- literárna kritika
- slovenská literatúra po r. 1989
- intertextualita

Mgr. Stanislava Zajacová, PhD.

- slovenská štylistika a rétorika
- sociolingvistika
- ortografia a ortoepia
- gramatická analýza textu
- komplexná jazyková analýza

prof. Ing. Július Zimmermann, CSc.

- teória informácie a informačné systémy
- akusticko-auditívna komunikácia
- matematika pre lingvistov
- počítačová analýza rečového signálu
- počítačová technika a digitalizácia médií
- jazykoveda v interdisciplinárnych súvislostiach

prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.

- slovenská literatúra po roku 1945
- slovenská literárna veda
- literatúra pre deti a mládež
- teória textu
- literárna komparatistika

Do pedagogického procesu sa zapájajú aj študenti v dennej forme doktorandského štúdia, ktorí sa v súčasnosti venujú nasledujúcim oblastiam: Mgr. Martina Bodnárová (gramatická analýza textu), PhDr. Marcel Forgáč (svetová literatúra), Ing. Marianna Kraviarová (informačno-komunikačné technológie), Mgr. Jozef Mergeš (teória a prax masmediálnej komunikácie), Mgr. Barbora

Mochňacká (úvod do štúdia jazyka, ortografia a ortoepia, lexikológia, komplexná jazyková analýza), Mgr. Peter Oborník (sociológia médií, rozhlasová tvorba), Mgr. Lucia Ološtiaková (slovenská morfológia, slovenská lexikológia, didaktika slovenského jazyka a slohu), Mgr. Katarína Podhájecká (syntax), Mgr. Lenka Regrutová (základy masmediálnej komunikácie).

V ostatných rokoch sa zvyšuje záujem o štúdium slovenského jazyka a literatúry zo strany zahraničných študentov. Na ISVJaMŠ pravidelne študujú slovakisti z Poľska, Ukrajiny, Maďarska, Ruska a Českej republiky, a to tak v rámci programu Erasmus, ako aj mimo neho. Program Erasmus na univerzitné stáže v rámci krajín Európskej únie využívajú aj pedagógovia.

Niektorí z terajších aj minulých pedagógov inštitútu pôsobili ako lektori slovenského jazyka a kultúry v zahraničných univerzitných centrách: v ostatných dvadsiatich rokoch to boli prof. D. Slančová v USA, doc. M. Sokolová v Nemecku, Mgr. P. Milčák v Poľsku a PhDr. J. Briškár v Maďarsku.

Vedeckovýskumná činnosť inštitútu

Inštitút je známy svojím vedeckým výskumom, ktorý prekračuje regionálny aj národný rámec a ktorý dokazuje aj bohatá publikačná aktivita; pracovníci inštitútu patria dlhodobo k publikačne najproduktívnejším. Inštitút je silným a stabilizovaným vedeckým pracoviskom, pričom podiel vedeckého výskumu na výsledkoch v tejto oblasti v rámci Filozofickej fakulty, ako aj v rámci celej univerzity patrí tradične k najvyšším. Pracovníci inštitútu sa dlhodobo orientujú na lingvistický výskum v oblasti slovakistiky, fonetiky a všeobecnej jazykovedy, literárnovedný výskum a v posledných rokoch aj na oblasť masmediálnych štúdií. Konkrétne ide o nasledujúce hlavné okruhy záujmu:

v oblasti jazykovedy:

- všeobecnolingvistická, komunikačná, semiotická a kontrastívna analýza rečového signálu
- počítačové metódy rozpoznávania akustickej reči a rozpoznávanie (identifikácia a autentizácia) hovoriaceho

- komunikačný štatút zvukových javov slovenčiny
- teória slabiky
- výskum valenčnej a morfematickej štruktúry lexikálnych jednotiek
- morfosyntaktická analýza v rámci Slovenského národného korpusu
- výrazová a významová stavba slovtvorene motivovaného slova
- všeobecná lexikológia
- teoretická a praktická štylistika slovenčiny
- sociolingvistický výskum slovenčiny
- vývin detskej reči
- dialektológia
- dejiny slovenčiny

v oblasti literárnej vedy:

- dejiny slovenskej literatúry
- teória literárneho diela (autor, látka, téma, problém, text, kompozícia, intencionalita, druh, vývinová a estetická hodnota)
- inonárodné literatúry v slovenskom kontexte
- teória a dejiny literatúry pre deti
- autor a text
- literárna kritika
- teória a prax komiksu

v oblasti vedy o masmédiách:

- výskum mediálneho textu v prostredí elektronických a tlačených médií
- interpretácia tvorby, šírenia a recepcie tlačeného a elektronického mediálneho textu
- semiotika mediálneho textu
- sociálny a kultúrny kontext mediálneho textu

Posledné desaťročia zaznamenali zmenu v organizácii vedeckého výskumu v zmysle posunu riešenia v rámci úloh podporovaných a financovaných domácimi a zahraničnými grantovými agentúrami. Veda na ISVJaMŠ, tak ako na iných inštitútoch, sa rozvíja v

oblasti grantových projektov slovenských agentúr, hlavne VEGA, KEGA, čiastočne i iných agentúr – APVV, Vzdelávacia nadácia Jana Husa. Napriek špecifikám slovakistického výskumu niektorí členovia inštitútu boli a sú zapojení aj do riešenia projektov koordinovaných zo zahraničia a financovaných napríklad Európskym fondom pre vedu (ESF). Vedecký výskum sa rozvíja tak v rámci samotného inštitútu, ako aj v spolupráci s inými pracoviskami FF PU a ďalšími slovakistickými a v napojení na interdisciplinárny výskum aj v spolupráci s nie slovakistickými pracoviskami na Slovensku a v zahraničí. Niektorí z pracovníkov absolvovali v zahraničí aj dlhodobšie vedecké pobyty. V posledných rokoch to boli v r. 2006 prof. D. Slančová v Hastingsových laboratóriách Yale Univerzity v USA (v rámci Fulbrightovej nadácie) a v r. 2008 Mgr. J. Gavura vo Veľkej Británii.

Práca inštitútu teda pokrýva všetky bádateľské aktivity v rámci základného teoretického, ale aj aplikovaného výskumu. Inštitút organizuje pravidelné literárnovedné konferencie (doc. M. Součková, prof. V. Žemberová) a konferencie zamerané na výskum mediálneho textu (doc. J. Rusnák, Mgr. M. Bočák), zvyčajne pri jubileách aj jazykovedné konferencie a v pravidelnej periodicite aj medzinárodné konferencie mladých lingvistov (PhDr. P. Karpinský, Mgr. M. Ološtiak) a špecializované semináre (doc. M. Sokolová); jednotliví pracovníci sa venujú popularizácii vedy, pripravujú učebnice pre základné aj stredné školy, spolupracujú s médiami. Na intenzívnu vedeckú činnosť tvorivých pracovníkov inštitútu nadväzujú najmladší adepti vedy, ktorí sa majú možnosť prezentovať na študentských vedeckých konferenciách.

Jednotliví pracovníci inštitútu sa zúčastňujú na organizácii vedeckej práce a majú svoje zastúpenie v domácich aj medzinárodných vedeckých spoločenstvách, komisiách, redakčných a vedeckých radách, porotách a grémiách. Z medzinárodných spoločností sú to napr. Medzinárodná komisia pre fonetiku a fonológiu slovenských jazykov pri Medzinárodnom komitáte slavistov (prof. J. Zimmermann), Medzinárodná komisia pre slovtvorbu slovenských jazykov pri Medzinárodnom komitáte slavistov (doc. M. Sokolová), International society of phonetic sciences (prof. J. Zimmermann), Slovak Studies Association pri AAASS (Americká asociácia slovenských štúdií) – prof. D. Slančová, International Asso-

ciation for the Study of Child Language (IASCL) – prof. D. Slančová, PhDr. I. Bónová, redakčná rada časopisu Journal of theoretical linguistics; Správna rada Vzdelávacej nadácie Jana Husa (prof. D. Slančová).

Za svoju vedeckú a publikačnú činnosť bývajú pracovníci inštitútu pravidelne odmeňovaní. Za posledné roky to boli napr. doc. M. Sokolová, Mgr. M. Ološtiak, Mgr. M. Ivanová, Mgr. J. Gavura (Cena Slovenského literárneho fondu, Cena rektora Prešovskej univerzity, Cena dekana Filozofickej fakulty PU), prof. V. Žemberová (Cena dekana Filozofickej fakulty PU).

V rámci inštitútu pôsobí Fonetické laboratórium, ktoré bolo založené v r. 1969. Je to vysoko špecializované unikátne medzinárodne uznávané pracovisko na skúmanie a modelovanie rečovo-komunikačného procesu. Vzdelávací proces a vedecký výskum laboratória sa popri analýze a interpretácii zvukového signálu ľudskej reči orientuje na lingvodidaktické otázky priamo súvisiace s rečovou praxou v osobitných oblastiach spoločenskej komunikácie, ako aj v ďalších jazykoch prednášaných na fakulte s aplikovaním v oblasti médií. Vedúcim Fonetického laboratória je prof. J. Zimmermann.

ISVJaMŠ je aj sídlom pobočky Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied a pobočky Slovenskej literárno-vednej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied.

Osobitné postavenie má na ISVJaMŠ umelecká činnosť. Časť pedagogickej aj vedeckej práce má múzické zameranie, ktorému dodávajú lesk celoslovensky uznávané umelecké osobnosti – prozaici S. Rakús, nositeľ Ceny Dominika Tatarku, P. Karpinský, dvojnásobný nositeľ Ceny za najlepšiu detskú knihu roka, básnik a prekladateľ J. Gavura, nositeľ Ceny Ivana Kraska, S. Pariláková – viacnásobná víťazka súťaží umeleckého prednesu Hviezdoslavov Kubín, Valmez a i. a členka poradného zboru Hviezdoslavovho Kubína.

Na umeleckú činnosť svojich učiteľov nadväzujú snaženia študentov, ktorí každoročne získavajú popredné umiestnenia na súťaži umeleckej tvorby vysokoškolákov Akademický Prešov, pričom sa aj sami zúčastňujú na organizovaní umeleckých podujatí v rámci univerzity, mesta a regiónu.

O spomínaných aktivitách členov inštitútu hovorí aj výberová bibliografia ich knižných vedeckých, učebnicových a umeleckých prác:

FURDÍK, J.: *Slovenská slovo tvorba (teória, opis, cvičenia)*. Ed. M. Ološtiak. 1. vyd. Prešov: Náuka 2004. 200 s.

GAVURA, J.: *Pálenie včiel*. Košice: Tichá voda 2001.

GAVURA, J.: *Ján Buzássy*. Bratislava: Kalligram 2008. 219 s.

GREGOVÁ, R. – RUSNÁK, J. – SABOL, J. S.: *Interpretácia textov elektronických masových médií. Stručný terminologický slovník*. Prešov: FF PU 2004.

IVANOVÁ, M.: *Valencia statických slovies*. Prešov: FF PU 2006. 272 s.

KARPINSKÝ, P.: *Ako sme s Ťuktukom ťuktukovali*. Bratislava: Mladé letá 2001.

KARPINSKÝ, P.: *Rozprávky z múzea záhad a tajomstiev..* Bratislava: Mladé letá 2007.

OHNEISER, I. – SOKOLOVÁ, M. – NIŽNÍKOVÁ, J. – MANCUSO, S.: *Základy slovenskej gramatiky s textami a cvičeniami : kompendium určené jazykovým kurzom a na samostatné štúdium*. 1. vyd. Prešov: FF PU 2006. 384s .

OLOŠTIAK, M. – BILÁ, M. – TIMKOVÁ, R.: *Slovník anglických vlastných mien v slovenčine* 1. vyd. Bratislava: Jazykové vydavateľstvo Kniha-spoločník 2006. 265 s.

OLOŠTIAK, M.: *Jazykovoštruktúrny a komunikačno-pragmatický status vlastného mena (adaptácia anglických proprií v slovenčine)*. Prešov: FF PU 2007. 226 s.

OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L.: *Deklinácia prevzatých substantív v slovenčine*. Prešov: FF PU 2007. 152 s.

RAKÚS, S.: *Nenapísaný román*. Levice: Koloman Kertézs Bagala 2004.

RAKÚS, S.: *Excentrická univerzita*. Levice: Koloman Kertézs Bagala 2008.

SABOL, J. – ZIMMERMANN, J.: *Akustický signál – semióza – komunikácia*. Prešov: FF PU 2002. 129 s.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M.: *Kultúra hovoreného prejavu*. Prešov: FFPU 2006. 255 s.

SLANČOVÁ, D.: *Reč autority a lásky*. Prešov: FF PU 1999. 278 s.

- SLANČOVÁ, D.: *Základy praktickej rétoriky*. Prešov: Náuka 2001. 211 s.
- SOKOLOVÁ, M.: *Nový deklinačný systém slovenských substantív*. Prešov: FF PU 2007. 338 s.
- SOKOLOVÁ, M. - OLOŠTIAK, M. - IVANOVÁ, M. - ŠIMON, F. - CZÉREOVÁ, B. - VUŽŇÁKOVÁ, K. - BENKO, V. - MOŠKO, G.: *Slovník koreňových morférov slovenčiny*. 1. vyd. Prešov: FF PU 2005. 584 s.
- SOKOLOVÁ, M. - MUSILOVÁ, K. - SLANČOVÁ, D.: *Slovenčina a čeština : synchrónne porovnanie s coičeniami*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského 2005. 179 s.
- SOUČKOVÁ, M.: *Personálna téma v prozaickom texte*. Prešov: Náuka 2001. 108 s.
- ZIMMERMANN, J.: *Spektrografická a škálografická analýza akustického rečového signálu*. Prešov: Náuka 2002. 172 s.
- ŽEMBEROVÁ, V.: *Autorská rozprávka v deväťdesiatych rokoch*. Miniatúry a reflexie. 1. vyd. Prešov: Náuka 2000. 190 s.
- ŽEMBEROVÁ, V.: *Text a kontext. Poetologické a estetické súvislosti v autorskom texte*. Prešov: Metodické centrum 2001. 80 s.
- ŽEMBEROVÁ, V.: *Kontinuita a kontext textu. Literárnohistorické a interpretačné prieniky do slovenskej literatúry dvoch storočí*. Prešov: Náuka, 2004. 467 s.
- ŽEMBEROVÁ, V. - BILASOVÁ, V.: *Z prienikov filozofie, etiky a literatúry (vzťahové a interdisciplinárne súvislosti)*. 1. vyd. Prešov: FF PU 2005. 202 s.
- ŽEMBEROVÁ, V. a kol.: *Teória umeleckého diela. Spoločenskovedné a literárnovedné súvislosti*. 1. vyd. Prešov: FF PU 2007. 645 s.

Rozvojové zámery inštitútu

Ďalšie smerovanie ISVJaMŠ by sa chcelo opierať o jeho doterajšiu bohatú tradíciu vzdelávania a vedeckého výskumu a zároveň byť v súlade so súčasnými trendmi organizácie vedeckej práce tak, aby sa postavenie nášho vedecko-pedagogického pracoviska v existujúcej narastajúcej konkurencii posilnilo a pracovisko ako celok znamenalo prínos pre slovenskú vedu, ako aj pre výchovu nových generácií intelektuálne a umelecky založených mladých ľudí.

Znamená to:

- udržiavať kvalitu vedeckého bádania a vzdelávania tak, aby inštitút naďalej patril k najkvalitnejším slovakistickým univerzitným pracoviskám;
- tento cieľ si od pedagogických pracovníkov vyžaduje kontinuálne sa vzdelávať a kvalifikačne rásť v prospech ich individuálneho intelektuálneho rastu a v prospech zachovania garančných potencií pracoviska;
- zapájať sa do domácich aj medzinárodných grantových schém;
- udržiavať náročné kritériá pri vzdelávacom procese;
- spolupracovať so študentmi pri ich tvorivej práci;
- podporovať mobilitu študentov v tom zmysle, aby sa pre študentov tretieho stupňa štúdia stal potrebou pobyť na inom pracovisku a aby študijné pobyty na iných pracoviskách (aj v zahraničí) využívali aj študenti prvého a druhého stupňa štúdia a zároveň, aby sa pôda inštitútu zdala zaujímavou aj pre študentov z iných škôl na Slovensku aj v zahraničí.

Našou spoločnou ambíciou je hlavne to, aby inštitút na prahu ďalšieho polstoročia svojej existencie prinášal hlboké poznanie v spolupráci svojich troch základných zložiek – jazykovej, literárnej aj mediálnej, aby toto poznanie bolo prínosom pre región, v ktorom univerzita pôsobí, pre slovenskú kultúru a aby našlo svoj ohlas aj v medzinárodnom kontexte. Predovšetkým je však nevyhnutné zachovať prepojenosť vedeckého poznania a pedagogického pôsobenia v úzkej generačnej súčinnosti pedagógov a v tvorivom dialógu so študentmi. V neposlednom rade, aj napriek vyžadovanému kompetetívnomu modelu pôsobenia inštitúcie, zameranému na výkon a efektivitu, je potrebné myslieť na jeho vnútorný humanitný rozmer.

Autorka:
prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.